

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ»

Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»	Викладачі
Шифр та назва спеціальності	226 «Фармація»	
Назва освітньо-професійної програми	«СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ»	
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) (освітньо-професійний)	
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	вибіркова	
Форма навчання	заочна	
		КАБАЧНА Алла Василівна доктор фармацевтичних наук, професор

Загальна інформація про дисципліну

<p>Анотація до дисципліни</p>	<p>Програма базується на вивченні студентами організації та економіки фармації, менеджменту і маркетингу у фармації, фармацевтичного правознавства, охорони праці в галузі, спрямована на узагальнення базових навиків з вказаних дисциплін та поглиблення знань окремих аспектів регулювання діяльності підприємств фармацевтичної галузі, закладає основи інтеграції профільних фармацевтичних дисциплін для формування умінь застосовувати знання та навички у процесі подальшого навчання й у професійній діяльності. Дисципліна «Соціальна фармація» належить до вибіркових нормативних дисциплін професійно-орієнтованої підготовки фахівців освітньої програми за спеціальністю «Фармація».</p>
<p>Мета дисципліни</p>	<p>1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни - узагальнити та поглибити знання про соціальні аспекти провадження діяльності в галузі фармації в сучасних умовах; сприяти формуванню професійно необхідних знань, умінь та навичок; створити теоретичну базу для поглибленого вивчення окремих аспектів діяльності фармацевтичних підприємств в сучасних економічних умовах; створити базу, яка визначає професійну компетентність та загальну ерудицію провізорів.</p> <p>1.2. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни - узагальнення соціальних аспектів діяльності аптечного закладу та опрацювання шляхів підвищення його соціальної привабливості.</p> <p>В результаті вивчення спеціалізації студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> основи соціальної політики у забезпеченні населення лікарськими засобами; соціальні аспекти створення, державної реєстрації та впровадження лікарських засобів у виробництво; підходи до впровадження медичного страхування населення в Україні; особливості безкоштовного та пільгового відпуску лікарських засобів соціально незахищеним групам населення в Україні; державні соціальні гарантії щодо забезпечення професійних прав, пільг та доходів фармацевтичних працівників; законодавчі вимоги до інформації та реклами лікарських засобів та супутніх аптечних товарів; напрями підвищення соціальної привабливості аптечного закладу в сучасних умовах.
<p>Компетентності, формуванню</p>	<p>1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання</p>

яких сприяє дисципліна	<p>у Стандарті вищої освіти).</p> <p>– <i>інтегральна</i>: здатність розв’язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній фармацевтичній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, хімічних, технологічних, біомедичних та соціально-економічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; ясно і недвозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовуючи, до фахової та не фахової аудиторії.</p> <p>– <i>загальні</i>: ЗК 1. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо. ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вчитися і бути сучасно навченим. ЗК 10. Здатність до вибору стратегії спілкування, здатність працювати в команді та з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності.</p> <p>– <i>спеціальні (фахові, предметні)</i>: ФК 9. Здатність аналізувати та прогнозувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів, здійснювати розрахунки основних податків та зборів, формувати ціни на лікарські засоби та вироби медичного призначення відповідно до чинного законодавства України. ФК 11. Здатність проводити аналіз соціально- економічних процесів у фармації, форм, методів і функцій системи фармацевтичного забезпечення населення та її складових у світовій практиці, показників потреби, ефективності та доступності фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів. ФК 12. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.</p>
Результати навчання	<p><i>Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна.</i></p> <p>Ідентифікація майбутньої професійної діяльності як соціально значущої для здоров’я людини. Реалізація професійної діяльності на основі системних знань щодо обігу лікарських засобів, соціальних аспектів створення, державної реєстрації та впровадження лікарських засобів у виробництво, соціальної політики у забезпеченні населення лікарськими засобами, безкоштовного та пільгового відпуску лікарських засобів соціально незахищеним групам населення, впровадження медичного страхування, шляхів підвищення</p>

	<p>соціальної привабливості аптечного закладу.</p> <p><i>Результати навчання для дисципліни.</i></p> <p>ПРН 1. Проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії оснований на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини.</p> <p>ПРН 11. Використовувати методи оцінювання показників якості діяльності; виявляти резерви підвищення ефективності праці.</p> <p>ПРН 20. Здійснювати комплекс організаційно-управлінських заходів щодо забезпечення населення та закладів охорони здоров'я лікарськими засобами та іншими товарами аптечного асортименту. Здійснювати усі види обліку в аптечних закладах, адміністративне діловодство, процеси товарознавчого аналізу.</p> <p>ПРН 21. Розраховувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів, а також податки та збори. Формувати усі види цін (оптово-відпускні, закупівельні та роздрібні) на лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту.</p> <p>ПРН 23. Враховувати дані щодо соціально-економічних процесів у суспільстві для фармацевтичного забезпечення населення, визначати ефективність та доступність фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості ліків.</p> <p>ПРН 24. Планувати та реалізовувати професійну діяльність на основі нормативно-правових актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.</p>
<p>Обсяг дисципліни</p>	<p>Загальний обсяг дисципліни: На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС – 90 годин.</p>
<p>Форма підсумкового контролю</p>	<p>Залік</p>
<p>Терміни викладання дисципліни</p>	<p>Дисципліна викладається V КУРС (Зимова навчальна сесія; весняна навчальна сесія)</p>

Інформація про консультації

Щочетвер у листопаді-грудні 2021 червні 2022року з 09.00 до 15.30 в онлайн режимі за винятком неділі

Програма дисципліни

Назви тем	Зміст тем
1 Соціальна фармація	<p>Тема 1. Теоретичні основи формування соціальної політики у забезпеченні населення лікарськими засобами.</p> <p>Цілі, цінності, пріоритети, ключові функції, стратегії, проблеми та завдання системи охорони здоров'я України в сучасних умовах. Особливості фінансування системи охорони здоров'я. Концепція розвитку фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я України. Складові оцінки якості медичної і фармацевтичної допомоги. Становлення та розвиток соціальної фармації.</p> <p>Тема 2. Соціальне значення лікарських засобів.</p> <p>Соціальні аспекти створення, державної реєстрації та впровадження лікарських засобів у виробництво. Узагальнення процедур проходження державної реєстрації для різних груп лікарських засобів. Впровадження спрощеної процедури державної реєстрації для інноваційних та соціально значимих лікарських засобів (для лікування туберкульозу, ВІЛ/СНІД, орфанних захворювань та ін.). Практичне використання АТС-DDD як методу оцінки споживання лікарських засобів.</p> <p>Тема 3. Стратегічні пріоритети формування системи фармацевтичної безпеки України.</p> <p>Визначення та структура національної безпеки України. Критерії економічної безпеки держави. Підходи, що застосовуються при визначення порогових значень. Методика розрахунку індикаторів соціальної безпеки. Індикатори припустимості рівня загроз економічної і соціальної безпеки. Складові частини дохідної і витратної частин державного і місцевих бюджетів. Основні показники діяльності фармацевтичної служби</p>

України.

Тема 4. Медичне страхування як складова соціальної політики держави.

Механізм формування ефективної системи соціально-економічних відносин у суспільстві. Форми та функції медичного страхування. Підходи до впровадження медичного страхування населення в Україні. Нормативно-правове забезпечення медичного страхування населення. Гарантований рівень медичних послуг. Державна страхова медицина. Формулярна система. Механізм рефундації коштів аптекам за відпущені лікарські засоби.

Тема 5. Соціально-економічні підходи до забезпечення населення лікарськими засобами та медичними виробами.

Система державних закупівель лікарських засобів, виробів медичного призначення та технічних засобів реабілітації в Україні. Порядок фінансування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань. Здійснення фармацевтичного забезпечення державних, комунальних та приватних лікувально-профілактичних закладів. Особливості встановлення роздрібної вартості на лікарські засоби, вироби медичного призначення, супутні аптечні товари при різних формах відпуску. Порівняльний аналіз фармацевтичного забезпечення пільгових категорій населення в Україні та за кордоном. Волонтерська та гуманітарна допомога.

Тема 6. Державні соціальні гарантії щодо забезпечення професійних прав, пільг та доходів фармацевтичних працівників.

Фармацевтичне самоврядування. Нормативно-правове регулювання дотримання професійних прав та забезпечення пільг для фармацевтичних працівників. Державні соціальні гарантії у сфері доходів населення. Критерії встановлення розміру посадових окладів адміністративно-управлінського і фармацевтичного персоналу аптечних закладів. Порядок нарахування різних видів виплат: заробітної плати, за роботу у святкові дні, за понаднормову працю, сумісництво, керівництво виробничою практикою, допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю та ін. Порядок нарахування,

утримання та сплати обов'язкових відрахувань з доходів фізичних осіб. Особливості застосування податкової соціальної пільги. Податкова знижка. Фармацевтичне самоврядування.

Тема 7. Соціальна фармація і право.

Протиріччя та невизначеності нормативно-правового регулювання фармацевтичного сектору охорони здоров'я. Шляхи розв'язання практичних проблем, зумовлених законодавчими протиріччями.

Тема 8. Соціальна відповідальність фармацевтичного бізнесу.

Особливості місії суб'єктів фармацевтичного бізнесу. "Соціальні ролі" та етика бізнесу. Правила належної промоції фармацевтичними компаніями лікарських засобів професіоналам охорони здоров'я. Соціальні проекти та звіти. Морально-етичні та соціально-психологічні аспекти фармацевтичного забезпечення населення. Підвищення соціальної привабливості аптечного закладу в сучасних умовах. Розробка пакету соціальних ініціатив для аптечного закладу: механізм надання знижок окремим категоріям населення, картки постійних клієнтів, програми лояльності, накопичувальні бонуси та ін.

Тема 9. Соціальний маркетинг в умовах сучасного фармацевтичного ринку.

Взаємозв'язок суб'єктів фармацевтичного ринку України. Характеристика вітчизняних виробників лікарських засобів та аналіз обсягів їх виробництва. Порівняння сучасних методів аналізу товарної кон'юнктури ринку лікарських засобів. Порівняння сучасних методів аналізу цінової кон'юнктури ринку лікарських засобів. Застосування комп'ютерних технологій для аналізу ринку. Методи фармакоеконічного аналізу схем фармакотерапії. Вплив соціально-культурних факторів макросередовища на маркетингові програми фармацевтичних фірм.

Тема 10. Соціальна роль менеджменту у фармацевтичних організаціях.

Зміна парадигми управлінських рішень в ХХІ столітті. Роль застосування сучасних інформаційних технологій у всіх аспектах діяльності фармацевтичних організацій. Використання комп'ютерних технологій для пошуку інформації про лікарські засоби,

про наявність препаратів на ринку, для співпраці з постачальниками та замовлення товару, для обліку поступлення і розходу товару, звітності, зв'язку з контролюючими органами та ін. Переваги і недоліки вільного доступу до інформації про застосування лікарських засобів широкого кола споживачів.

Тема 11. Соціально-фармацевтичні аспекти у наданні фармацевтичної допомоги окремим категоріям хворих.

Особливості надання фармацевтичної допомоги окремим категоріям хворих (пацієнтам онкологічного профілю, паліативним хворим, хворим на рідкісні захворювання). Ключові проблеми немедикаментозного застосування ліків та напрями їх подальшого вирішення. Соціальна роль провізора у недопущенні відпуску ліків з метою немедичного використання. Соціальна небезпека при немедичному використанні допінгу в спорті.

Тема 12. Відповідальне самолікування і фармацевтична опіка.

Безрецептурні лікарські засоби в реалізації концепції відповідального самолікування. Застосування фармацевтичної опіки при відпуску з аптек лікарських засобів, медичних виробів та супутніх товарів аптечного асортименту. Відповідальне самолікування і фармацевтична опіка. Безрецептурні лікарські засоби в реалізації концепції відповідального самолікування. Інформаційно-рекламне забезпечення відпуску з аптек лікарських засобів та інших товарів. Дотримання законодавчих вимог до реклами лікарських засобів та інших товарів.

Самостійна робота здобувача вищої освіти, год

Теоретичні основи формування соціальної політики у забезпеченні населення лікарськими засобами	6
Соціальне значення лікарських засобів	6
Стратегічні пріоритети формування системи фармацевтичної безпеки України	6
Медичне страхування як складова соціальної політики держави	6
Соціально-економічні підходи до забезпечення населення лікарськими засобами та медичними виробами	6

Державні соціальні гарантії щодо забезпечення професійних прав, пільг та доходів фармацевтичних працівників	6
Соціальна фармація і право	6
Соціальна відповідальність фармацевтичного бізнесу	6
Соціальний маркетинг в умовах сучасного фармацевтичного ринку	6
Соціальна роль менеджменту у фармацевтичних організаціях	6
Соціально-фармацевтичні аспекти у наданні фармацевтичної допомоги окремим категоріям хворих	6
Відповідальне самолікування і фармацевтична опіка	6
Підготовка до підсумкового контролю	2
Разом	74

Список рекомендованих джерел

Основна (базова)

1. Громовик Б.П., Гасюк Г.Д., Левицька О.Р. Фармацевтичний маркетинг: Теоретичні та прикладні засади.- Вінниця: Нова книга, 2004. – 464 с.
2. Менеджмент у фармації / О.Є.Кузьмін, Б.П.Громовик, Г.Д.Гасюк, О.Р.Левицька, О.Г.Мельник.- Вінниця: Нова книга, 2005. – 448 с.
3. Фармацевтичний маркетинг. Навчальний посібник. Б. Громовик, Г. Гасюк, Л. Мороз, Н. Чухрай. – Львів: Наутілус, 2000 – 320 с. Громовик Б.П., Терещук С.І., Чухрай І.Л. Організація та економіка фармації / За ред. проф. Б.П.Громовика та доц. С.І.Терещук. – Вінниця, Нова книга, 2009. – 816 с.
4. Громовик Б.П., Терещук С.І., Чухрай І.Л. Організація та економіка фармації / За ред. проф. Б.П.Громовика та доц. С.І.Терещук. – Вінниця, Нова книга, 2009. – 816 с.
5. Громовик Б.П. Організація роботи аптек: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – 3-тє вид., доопр.та доповн. – Вінниця: Нова книга, 2007. – 288 с.
6. Немченко А.С. Організація фармацевтичного забезпечення населення / А.С.Немченко, А.А. Котвіцька, Г.Л. Панфілова та ін.; за ред. А.С.Немченко.- Харків: Авіста-ВЛТ, 2007.-488 с.

7. Немченко А.С. Основи економіки та системи обліку у фармації: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.С. Немченко, Г.Л. Панфілова. В.М. Чернуха та ін.; за ред. А.С. Немченко.- Харків: Вид-во НфаУ: Золоті сторінки, 2005. - 504 с.

Допоміжна

1. Практикум з організації та економіки фармації. Навч. посібник для студентів вищих навч.закл. /Б.П.Громовик, С.І.Терещук, О.Л.Гром, А.М.Новікевич, І.Л.Чухрай. – Вінниця:Нова книга, 2004. – 448 с.

17. Інформаційні ресурси

1. www.moz.gov.ua – офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України
2. fp.com.ua – сайт журналу «Фармацевт практик»
3. www.provisor.com.ua – офіційний сайт журналу «Провізор»
4. <http://zakon.rada.gov.ua> - законодавство України (урядовий портал) Кодекси і закони України, Укази Президента України, Постанови і Декрети Кабінету Міністрів України//

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином: <i>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 200-бальною шкалою</i>
		для іспиту	для заліку		
170-200	A	Відмінно	зараховано		
155-169	B	Добре			
140-154	C				
125-139	D	Задовільно			
111-124	E				
60-110	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		
1-59	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Оцінювання за складовими дисципліни

політика опанування дисципліни

Практичне заняття 1. Стратегічні пріоритети формування системи фармацевтичної безпеки України	10 балів	Відвідування кожного заняття	
Практичне заняття 2. Медичне страхування як складова соціальної політики держави	10 балів		
Практичне заняття 3. Державні соціальні гарантії щодо забезпечення професійних прав, пільг та доходів фармацевтичних працівників	10 балів		
Практичне заняття 4. Соціальний маркетинг в умовах сучасного фармацевтичного ринку	10 балів		
Практичне заняття 5. Соціальна роль менеджменту у фармацевтичних організаціях	10 балів		
Практичне заняття 6. Відповідальне самолікування і фармацевтична опіка	20 балів	Дотримання принципів академічної доброчесності	Повне дотримання умов академічної доброчесності
Залік	130 балів		
УСЬОГО	200	Умови зарахування пропущених занять	Написання рефератів